

Protokoll, fört vid nordiska radiotelegrafistkonferensen i Helsingfors den 23-24 november 1950. Vid konferensen var Norsk Sjömannsförbund representerat av herr Elgar Ottersen, Sveriges Radiotelegrafistförening av herr Gösta Hilding och Suomen Radiosähköttäjälitto r.y. (Finlands Radiotelegrafistförbund) av herr Martti Tuhkanen, Vilho Pihlava, Arvid Sinkkonen och Erkki Koivisto. Som ordförande fungerade herr Martti Tuhkanen och som sekreterare Erkki Koivisto. Konferensen började den 23.11 kl.15.00 och avslutades den 24.11.50 kl.17.30.

1 §.

Ordförande i Finlands Radiotelegrafistförbund Martti Tuhkanen öppnade konferensen. Efter att han hade hälsat representanterna i Norges och Sveriges broderorganisationer välkomna, meddelade han, att beklagligt nog hade representanten från Danmark icke haft tillfälle att komma. Herr Hilding framförde herr Madsens hälsningar till konferensen och beklagande att han tyvärr icke kunde närvara vid pågående förhandlingar.

2 §.

Till ordförande valdes Martti Tuhkanen.

3 §.

Till sekreterare valdes Erkki Koivisto.

4 §.

Beträffande protokollets granskning beslöt man sända protokollet som utkast till respektiva representanter, vilka äga rätt att själva göra de ändringar de anse påkallade av de yttranden som gjorts.

5 §.

Dagordningen fastställdes i befintligt skick. Dock anmärkte representanterna från Norge och Sverige, att radiotelegrafister som tjänstgöra vid landradiostation och i luftfartstrafik icke är medlemmar i deras organisation.

6 §.

Säkerhetskonventionen.

Man konstaterade först, att hittills hade följande stater ratificierat konventionen: England, Amerikas Förenta Stater,

Frankrike, Ny-Zeeland, Holland, Sverige, Norge, Sydafrikanska unionen och Island. Dock träder konventionen ikraft senast 12 månader efter att 15 stater, varav 7 ha över en miljon br.reg.ton, ha ratificierat den.

Representanten Från Norge yttrade, att den nya säkerhetskonventionen icke tillfredsställer deras förbund, men ansåg ändå att den nya konventionen var i vissa fall bättre än den tidigare. I Norge måste man hålla 8-timmars radiovakt å alla fartyg vars dräktighet överstiger 3.500 br.reg.ton. Å fartyg där styrmanstelegrafist sköter om radiovakthållanden, kan vakttiden minskas ända till två timmar i dygnet.

Alla fartyg vars bruttodräktighet är minst 200 ton måste vara försedda med radiotelefon.

Vad beträffar tillämpandet av konventionens dispensbestämmelser, är Norges sjöfarandeorganisationerna representerade vid den komité som beslutar om dispensbestämmelsernas tillämpande.

Representanten från Sverige ansåg den nya konventionen vara en framgång och innebär en förbättring såväl beträffande passagerarefartyg som lastfartyg. Dispensmöjligheterna för lastfartyg mellan 1600 och 5500 br.reg.ton är visserligen en olägenhet men bör ej föranleda minskad passningstid ombord å fartyg där yrkestelegrafist finnes och då styrmanstelegrafister ej längre utbildas i Sverige kan man förvänta sig den längre passningstiden.

Representanterna från Finland meddelade, att den nya säkerhetskonventionen är ännu icke öfersatt till finska och således icke inlämnat till riksdagen för ratificiering. Man ansåg det vara säkert att före konventionens ratificiering förbundet skulle få tillfälle att ge sitt uttalande.

I frågan godkändes följande resolution:

Representanter för radiotelegrafistorganisationerna i Norge, Sverige och Finland, samlade till konferensen i Helsingfors den 23-24 november 1950 ha behandlat säkerhetskonventionen som godkändes i London 1948. Konferensen vill uttala sig, efter att ha fått redogörelse angående konventionen från skilda länder, att man icke finner konventionens bestämmelserna om radiovakthållandet tillfredsställande och hänvisar i detta hänseende till den resolution som godkändes i frågan vid tidigare nordisk radiotelegrafistkonferens i Stockholm den 25-26 november 1949.

7 §.

Arbetstiden ombord å fartyg.

Representanten från Sverige meddelade att telegrafisterna

enligt sjöarbetstidslagen ha 8 timmars tjänst men att man på svenska fartyg, som äro utrustade med automatisk alarmpapparat kan bestämma passningstiden i enlighet med befälhavarens föreskrifter för att kunna utnyttja telegrafisten till att utföra skrivgöromål i enlighet med kollektivavtalets bestämmelser härom. En förbättring av dessa bestämmelser innebär den nya konventionen givetvis ehuru man ännu ej vet hur myndigheterna ställer sig till frågan om den manuella passningstiden ombord å fartyg där yrkes-telegrafist finnes. Det är för föreningen en mycket viktig fråga att radiovakthållningen ombord blir bestämd till 8 timmar även ombord å fartyg där automatisk alarmpapparat finnes.

Representanten från Norge yttrade sig, att de enligt kollektivavtalen ha 8-timmars arbetstid. I fall radiotelegrafisten sköter om radiovakthållanden å fartyg vars bruttodräktighet är mellan 3.500 och 1.000 ton, kan han tillförordnas att hålla radiovakt t.ex. 7 timmar om vardagar och 6 timmar om söndagar och utföra skrivarbete under resttiden.

Finska representanter meddelade, att å alla finska fartyg över 1.600 br.reg.ton man måste hålla 8-timmars radiovakt och 8-timmars arbetstid är också godkänt i kollektivavtalet.

I Sverige och i Norge kommer man att försöka få 8-timmars radiovakthållanden i kraft med kollektivavtal.

8 §.

Sjömanslagen.

Beslöts att till grund vid behandlingarna om sjömanslagen skall tagas det vid konferensen i Köpenhamn i april 1950 av representanterna för regeringarna i Danmark, Norge, Sverige och Finland utarbetade förslaget om förändringar till ny sjömanslag. Beslöts vidare, att man i första hand skall behandla de frågor som direkt berör radiotelegrafister, varav den viktigaste är frågan om radiotelegrafistens befälställning.

Representanten från Sverige meddelade att frågan är ännu öppen i Sverige. Man ha ändå lovat att Sveriges Radiotelegrafistföreningen skall få tillfälle att göra sitt uttalande i saken. Ansåg vara viktigt, att i de paragrafer i lagen där man omnämner det övriga befälet, också radiotelegrafister skall omnämnas.

I Norge är den nya sjömanslagen ännu öppen, men troligen kommer den att framställas till riksdagen nästa år. Man ha redan lovat, att radiotelegrafisterna skall få samma rättigheter i lagen som det övriga befälet.

Representanterna från Finland medelade, att förbundet kommer att föreslå frågan om befälställningen att ordnas så, att underkapitlet i lagens tredje kapitel "om arbetsledningen ombord" skall ändras: "om befälet ombord". Genom denna förändring kommer radiotelegrafistens ställning i lagen bestämmas, enär paragraf 48, som innehåller bestämmelser om radiotelegrafisten ingår i tredje kapitel.

Behandlades frågan om de kvinnliga radiotelegrafisternas lämplighet att tjänstgöra som fartygsradiotelegrafist.

Å norska och svenska fartyg tjänstgöra nuförtiden kvinnliga radiotelegrafister. I Finland ha hittills ingen kvinnlig radiotelegrafist tjänstgjort som fartygsradiotelegrafist, men däremot vid några landradiostationer.

Man ansåg, att man icke funnit skäl att motsätta sig utbildningen av kvinnliga radiotelegrafister.

Om radiotelegrafistens ställning ombord å fartyg gjordes följande beslut:

Enär frågan om radiotelegrafistens hörande till fartygsbefälet är redan förverkligad i praktiken, måste man få den officiellt bekräftad i den nya sjömanslagen. Varje nordisk radiotelegrafistorganisation bör göta vad den förmår för att få bestämmelserna om radiotelegrafisternas befälställning införda i den nya sjömanslagen.

På grund av, att i paragraf 48 i sjömanslag, som innehåller bestämmelserna om de göromål radiotelegrafisten har ombord å fartyg det tredje ordet "särskilt" i första momentet är osakligt, beslöts föreslå att detta ord skall slopas.

9 §.

Avtalsbestämmelser.

Man konstaterade först, att beroende på olika omständigheter kollektivavtalen i nordiska länder skiljer sig i några hänseende betydligt från varandra.

I Norge finns det ett lön- och prisspärre som är i kraft till den 1.12.1952. Till lönerna betalar man ett dyrtidstillägg enligt index så, att ersättningen utgör 3/4 av index.

För skrivarbete betalar man ett extra tillägg. Man kommer att föreslå, att detta extra tillägg borde förenas med grundlönen.

Vidare kommer man att föreslå, att efter 15 års tjänstgöring betalas ett s.k. kompetenstillägg 60 kr. i månaden. Likaledes föreslås, att ålderstillägg i samma rederie betalas även efter 10 och 12 års tjänstgöring. Enligt nu i kraftvarande bestäm-

melserna betalas ålderstilläggen efter 2, 4, 6 och 8 år.

Telegrafisterna behöver utföra räkningen av lasten nuförtiden bara i få fall.

I Sverige ha lön- och prisspärr varit i kraft 2 år. Med anledningen av, att lönerna ha blivit betydligt efter prisstegringen, kommer man att föreslå att grundlönerna höjas med 18 %.

Å fartyg tillhöande Johnsson linjen betalar man enligt särskilt avtal för skrifarbete 100 - 150 kr. i månaden. Enär i kollektivavtalet icke finns någon bestämmelse angående extra ersättning för skrivarbete, skall man försöka att få en sådan bestämmelse i kollektivavtal.

Vidare kommer man att föreslå,

- 1) att utomeuropatillägg^{utgår} efter en karenstid av fyra månader till alla fartyg, som ej anköpa svensk hamn,
 - 2) att ytterligare ett ålderstillägg betalas efter 20 års tjänst,
 - 3) att som kompetenstillägg betalas 25 kr per månad åt telegrafist som innehar 1:a klass certifikat och efter 3 års tjäns 35 kr per månad.
 - 4) att telegrafisternas del till Sjöbefälets Pensionkassa höjas från nuvarande 6 % till 8 % och att rederiernas motsvarande inbetalningar till denna kassa höjas från nuvarande 8 % till 10 %.
- I närmaste tiden försöker man i Sverige få i kraft en ny levnadskostnadsindex som bättre skulle motsvara stegringar av levnadskostnader.

Beträffande räkningen av last å fartyg, utföra telegrafisterna detta arbete endast sällan.

I Finland man har uppsagt kollektivavtalet att upphöra den 31.12.1950. Beträffande lönerna, är situationen förtillfället mycket oklar på grund av^{att} alla indexbestämmelserna i landet är enligt bestämmelserna utfärdade av statsmakten slopade. Före de sista löneförhöjningarna i landet denna höst var fartygstelegrafisterna, liksom alla andra sjöfarande i Finland, ungefär 15 % efter de löneförhöjningar som tidigare skett i land. Förhandlingarna angående det nya kollektivavtalet ha nyligen börjat.

Enär alla radiotelegrafister å finska fartyg utför en 8-timmars radiovakthållning om dygnet, ersättes allt skrivarbete till sjöss enligt bestämmelserna om ersättning av övertidsarbete.

Räkningen av last utföres av telegrafisterna nuförtiden ungefär å 20-tals fartyg. Finland har nu ungefär 130 sådana fartyg där radiotelegrafist finnes.

Man kommer att föreslå att telegrafistens skyldighet att biträda vid räkning av last skall slopas i kollektivavtalet.

Vidare kommer man att föreslå, att åt I kl. radiotelegrafist skall betalas högre lön än åt II kl. telegrafist.

Representanterna i konferensen beslöt vidtaga åtgärder att räkningen av last som aldrig har haft något sammanhang med telegrafistens eget yrke, snarast möjligt fås bort från de arbetsskyldigheter som hör till telegrafisten.

10 §.

Skötseln av radaranläggningen.

Konstaterades, att i Norge, i Sverige och i Finland radiotelegrafisterna i allmänhet sörja för radaranläggningar i tekniska avseenden. I detta samband hänvisades till det beslut som gjordes vid IFR:s konferens i Köpenhamn 1948. Man ansåg redan då, att den tekniska skötseln av radar tillhör telegrafister.

Enär tekniska skötseln om radaranläggningen förutsätter stort yrkeskunnighet, kommer man i Sverige vid föreningens följande årsmöte nästa februari taga fram frågan om en särskild radarkurs anordnande för telegrafister. Likaledes kommer man i Norge vidtaga åtgärder för att få denna skolningsfrågan ordnad.

I Finland har förbundet gjort redan ett motsvarande förslag till Post- och telegrafstyrelsen, men tillsvidare ha telegrafisternas radarskolning icke blivit ordnad.

11 §.

Utbildning av radiotelegrafister för tjänstgöring

a) ombord å fartyg

I Sverige anordnar staten radiotelegrafistkurser vilka räcka 8-9 månader. Ytterligare finnes en av rederierna ordnad radiotelegrafistkurs i Göteborg, som också pågår under 8-9 månaders tid.

Mellanskolexamen fordras icke som kompetensvillkor till kursen, men för att få tjänsten vid statens landradiostationer måste man ha avlagt mellanskolexamen. Kursavgiften vid statens kurser är 250 kr och vid rederiernas kurs 650 kr.

I Norge anordnar staten telegrafistkurser och de pågår under en tid av 9 månader. Man kommer att föreslå att kurstiden förlängas till 10 månader. Nu förtiden fordras mellanskolexamen som kompetensvillkor till kurser. Kursavgiften är 350 kr.

I Finland anordnar Post- och telegrafstyrelsen kurser som hittills ha räckt ungefär 6 månader. Tiden för kursen, som började denna höst kommer att omfatta 7 månader. Som kompetensvillkor till kursen fordras mellanskolexamen och ytterligare avlagt examen som militärradiotelegrafist eller motsvarande kunskaper. Det be-

tyder att man måste kunna emottaga och avsända minst 60 bokstäver i minuten. Kursavgiften är nu 22.000 mk vilket betyder att eleverna vid kursen måste själv ersätta alla de av kursens anordnande förorsakade kostnaderna. Vid sist anordnade kurser deltog staten dock med 50 % av kursavgifter. Förbundet kommer att försöka få igen statens understöd till kursen.

b) ombord å flygfartyg

I Sverige fordras av radiotelegrafisten en kompletterande kurs för tjänstgöring som flygtelegrafist.

I Finland fordras av telegrafister 100 övningstimmar för att få avlägga examen till flygtelegrafist. Kompetensvillkor är I kl. certifikat. Som bäst finnes i Finland 11 flygtelegrafister.

c) å landstation.

I Norge, i Sverige och i Finland fordras I kl. radiotelegrafistcertifikat som kompetensvillkor vid alla landradiostationer.

I Norge kan man avlägga I kl radiotelegrafistexamen omedelbart efter att man har fått II kl certifikat, men detta blir gällande först efter 1 års praktik. Man har till avsikt att försöka få praktiktiden förlängd förrän man kan avlägga I kl certifikat.

I Finland fordras 1 års praktik som telegrafist.

Vid behandlandet av frågan angående radiotelegrafisternas skolning konstaterade representanterna från Norge, Sverige och Finland att nu i kraftvarande bestämmelserna angående kompetensvillkor för avläggande av I kl. radiotelegrafistexamen icke är tillfredsställande. Konferensen beslöt att alla respektiva länders radiotelegrafistorganisationer borde föreslå sina myndigheter, att som kompetensvillkor för avläggande av I kl. radiotelegrafistexamen vederböranden måste

- 1) avlägga en ny examen,
- 2) ha tjänstgjort som radiotelegrafist under en tid av minst 2 år,
- 3) vara minst 21 år gammal.

12 §.

Radiotelegrafisternas löner i FN.

Representanten från Sverige meddelade att tidigare erhöilo radiotelegrafisterna vid FN:s radiostationer ett årslön på 5.000 dollars men nu betalas bara 2.350 dollars i året. Med iakttagande att radiotelegrafister som tjänstgöra i FN:s stationer måste arbeta utomlands, är den nuvarande lönen oskäligt låg.

Man ansåg att behandlingen av denna fråga tillhör IFR,

till vilket man beslöt överlämna den för möjliga åtgärder.

13 §.

Tjänste- och gradbeteckningar.

Representanten från Norge konstaterade, att enär ⁴telegrafisternas tjänste- och gradbeteckningar är rätt olika i olika länder, borde man få dessa enhälliga. Efter behandlandet av frågan beslöt man att lämna den till IFR.

14 §.

Förbundsavgifter.

I Sverige är medlemsavgiften 90 kr i år varav 10 kr är avsedda för begravningskassan och 5 kr för medlemsbladet. Till garantifond (detsamma som strejkkfond) inbetalar varje aktiv medlem från år 1948 kr 500:- varav kr. 100:- inbetalas per år intill kr. 500 är betalt. Passiva medlemmar betalar kr 15 om året, varav kr. 5 för medlemsbladet. Totala medlemsantalet är 450 varav omkring 100 passiva.

I Norge är medlemsavgiften 10 kr i månaden, varav 1.25 kr går till olika kassor. Medlemsantalet är 800.

I Finland betalar fartygstelegrafisterna 2.500 mk och på landvarande 700 mk om året. I dessa belopp ingår avgiften för medlemsbladet. Medlemsantalet är nu 450, varav ungefär 130 tjänstgör som fartygsradiotelegrafist.

15 §.

På grund av, att representanten från Danmark icke kunde komma till konferensen då han hade brådskande kollektivavtal- och andra förhandlingar, beslöt man hädanefter att ordna nordiska radiotelegrafistkonferensen redan i september eller senast i oktober då behandlingarna om det nya avtalet icke ännu ha påbörjat. Då kunde man hinna behandla gemensamma förändringsförslag i kollektivavtalet för kommande förhandlingar.

Representanten från Norge meddelade, att Norsk Sjømannsforbund kommer att anordna följande nordisk radiotelegrafistkonferens nästa höst i Oslo.

Till Herr Madsen, som var förhindrad att ankomma till konferensen, beslöt man skicka ett gemensamt hälsningstelegram.

När dagordningen hade blivit slutbehandlad och enär mera frågor icke framställdes för behandling^{en}, tackade ordföranden representanterna som hade deltagit i konferensen och förklarade konferensen avslutad.

Erkki Koivisto

vid protokollet.